

EKWC

De Stichting Het Europees Keramisch Werkcentrum (hierna: EKWC) stelt zichzelf als doel om de kwaliteit van keramiek in beeldende kunst, vormgeving en architectuur te verhogen door middel van een internationaal georiënteerd artist-in-residenceprogramma en een *centre of excellence*. De instelling biedt jaarlijks plaats aan vijftig deelnemers voor een periode van drie maanden. EKWC bevordert met het Platform Werkplaatsen, dat het mede heeft opgericht, samenwerking tussen werkplaatsen in Nederland om valorisatie van kunst en technieken te bevorderen.

Het EKWC is statutair gevestigd in 's-Hertogenbosch, maar heeft zijn standplaats sinds 2015 in Oisterwijk. Het is de raad daarnaast gebleken dat EKWC, met name op educatief gebied, meerdere activiteiten ontplooit in steden die deel uitmaken van het kernpunt Brabantstad. Daarmee voldoet de instelling aan hetgeen op grond van de regeling met betrekking tot de vestigingsplaats is vereist.

De Raad voor Cultuur vindt dat EKWC als postacademie een onderscheidende positie inneemt door een materiaalgerichte oriëntatie en interdisciplinaire werkwijze voor (ervaren) kunstenaars, die op basis van een ingediend werkplan begeleiding krijgen. EKWC kiest de komende jaren nadrukkelijk voor een maatschappelijke positionering met een breed scala aan activiteiten voor publiek, (kunst)onderwijs en het bedrijfsleven.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Europees Keramisch Werkcentrum een subsidiebedrag toe te kennen van € 300.000.

EKWC biedt een kwalitatief goed begeleidingsprogramma aan talentvolle kunstenaars die een uitdaging zien in het experimenteren met keramische productietechnieken. Met de aandacht op materiaalonderzoek neemt EKWC een onderscheidende positie in binnen het palet aan profielen. De instelling heeft naar de mening van de raad een aansprekende vernieuwing van haar programma doorgevoerd: zij biedt nu zowel voor ervaren kunstenaars (via 'EKWC Classic') als voor jong talent (in 'EKWC+') een hoogwaardig begeleidingsprogramma en een verdiepingsomgeving met de mogelijkheid van flexibele verblijfsduur. De instelling beschikt over uitstekende en – ook internationaal gezien – unieke productiefaciliteiten. Vanuit deze positie heeft EKWC nationaal en mondiaal interessante allianties met onderzoekscentra en met vergelijkbare materiaalgeoriënteerde werkplaatsen en kenniscentra.

De raad vraagt wel aandacht voor voldoende artistiek- inhoudelijke begeleiding binnen het programma en voor verdieping en reflectie, een aspect dat naar zijn mening ook thuishoort bij een postacademische instelling. Ook ziet hij perspectief voor een grotere diversiteit van materiaalonderzoek door EKWC; het Platform Werkplaatsen kan hiervan profiteren.

Met het programma 'EKWC+' positioneert de instelling zich bovendien als keramisch kenniscentrum en als toegankelijke ontmoetings- en presentatieplek voor publiek en bedrijfsleven. De combinatie met de *residency* voor professionals vindt de raad een interessante ontwikkeling, evenals de samenwerking met het bedrijfsleven met de *industry in residence*. Dat creëert meerwaarde en draagvlak in Noord-Brabant en sluit aan op het profiel van deze provincie als innovatieve regio. De programmering voor een breder publiek biedt een interessant verdienmodel. De raad heeft vertrouwen in de bedrijfsvoering en de brede financieringsmix van EKWC.

€ **300.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **350.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.33 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Beoordeling

Kwaliteit

De raad heeft veel waardering voor de wijze waarop EKWC, na de forse bezuinigingen van de afgelopen periode, een nieuwe koers is gaan varen. Hij is van oordeel dat de instelling haar plannen van vier jaar geleden overtuigend heeft uitgewerkt en de profilering op materiaalonderzoek en vakmanschap heeft verdiept. EKWC is vanuit 's-Hertogenbosch verhuisd naar een ruimere locatie, die plaats biedt aan een goed geoutilleerde keramische werkplaats. De instelling is gaan werken met een kleiner team van vijf adviseurs, gespecialiseerd in het keramische proces.

De raad vindt dat EKWC vanuit een duidelijke opvatting zijn rol in het vakgebied toelicht en uitwerkt. Het activiteitenplan getuigt van ambitie en vernieuwing. De instelling biedt een goed begeleidingsprogramma voor verschillende doelgroepen, zowel jongere talenten als gevestigde talentvolle kunstenaars. EKWC heeft zijn visie op het gebied van keramiek - met een technisch hoogstaande werkplaats, een goede internationale samenwerking en reputatie en een bezoekerscentrum met mogelijkheden voor kunsteducatie – overtuigend uitgewerkt. De raad ziet mogelijkheden voor uitbreiding naar andere materialen.

Het programma 'EKWC Classic' omvat de twee oorspronkelijke functies van EKWC, die van *artist in residence* en die van *centre of excellence*. Jaarlijks maken vijftig kunstenaars die hun sporen hebben verdiend in andere disciplines dan keramiek drie maanden deel uit van de *residency*. Zij ontwikkelen zich als 'nieuwe talenten' binnen de keramiek.

'EKWC Classic' is sterk in de materiaaltechnische begeleiding van de deelnemers. De instelling onderscheidt zich daarin van de andere postacademische instellingen. De raad vindt dat EKWC de artistiek- inhoudelijke invulling van het begeleidingsprogramma nog kan versterken.

Met het programma 'EKWC+' heeft de instelling drie speerpunten benoemd, namelijk publieksactiviteiten waarbij het maakproces centraal staat, het bevorderen van talentontwikkeling bij nieuwe doelgroepen en het creëren van een *industry in residence*. De raad vindt deze speerpunten logisch aansluiten bij de kernactiviteiten van EKWC, maar hij kan op onderdelen nog onvoldoende inschatten welke rol 'EKWC+' gaat spelen ten opzichte van de andere activiteiten van de instelling. De raad vindt het positief dat EKWC zich tegenover een breder publiek wil profileren met kennis en informatie over het keramisch proces, maar moedigt de instelling aan om de programmering ook in dat opzicht kwalitatief op niveau te brengen.

De raad waardeert het dat EKWC talentontwikkeling wil stimuleren bij nieuwe doelgroepen, zoals studenten, professionals en serieuze amateurs, en dat het zich (internationaal) wil manifesteren binnen het hoger onderwijs, bijvoorbeeld met PhD-projecten. De samenwerking met Museum Prinsessehof is hierin een interessante stap. Ook de *industry in residence* is een aansprekende invulling hiervan.

Educatie en participatie

De raad vindt de keuze van EKWC voor onderwijs aan studenten en professionals begrijpelijk en vakinhoudelijk goed op niveau. Ook de aansluiting met de opleiding keramiek op mbo-niveau vindt hij aansprekend. De raad waardeert de inzet van EKWC als het gaat om kennisdeling, bijvoorbeeld met de brede programmering van stages, workshops en masterclasses. Hij vindt dat de instelling met haar nieuwe aanvraag het vorige advies van de raad ter harte heeft genomen.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

De raad vindt dat EKWC op de nieuwe standplaats veel ambitie toont om publiek te laten kennismaken met de mogelijkheden van keramiek. Hij adviseert de instelling haar

doelstellingen verder uit te werken. De raad vraagt daarbij wel aandacht voor de spanning tussen de ambities van EKWC om een hoogwaardig kenniscentrum te zijn en daarnaast een breed publiek te trekken.

EKWC sluit met zijn publieksprogrammering aan bij een brede belangstelling voor ambachtelijkheid, aandacht voor grondstoffen en herkomst van materialen. De instelling wil de komende jaren actiever naar buiten treden met 'dynamische en toegankelijke programmering' en zelfs met een tv-programma. EKWC zet ook in op zogenaamde *joint promotions* met musea, commerciële partners en mediacampagnes.

Ondernemerschap

De raad beoordeelt de financiële situatie van EKWC als gezond. Hij ziet in de voorgestelde activiteiten van 'EKWC+' mogelijkheden om draagvlak te creëren en heeft vertrouwen in het verdienmodel vanwege de brede financieringsmix. Wel twijfelt de raad aan de realiteitswaarde van de begrote publieksinkomsten van 200.000 euro in 2017, met name omdat de bekendheid met de nieuwe locatie nog moet groeien.

In de afgelopen periode verviel voor EKWC de subsidie van 880.000 euro. De instelling heeft maatregelen genomen door haar personeelsbestand met twee derde in te krimpen en de deelnemersbijdrage, zeker in vergelijking met andere postacademische instellingen, fors te verhogen. Er is gekozen voor nieuwe huisvesting waar ruimte is om publiek, hoger onderwijs en bedrijfsleven bij EKWC te betrekken en hiermee eigen inkomsten te genereren.

Om bezoekers te trekken en de ambities te realiseren, voorziet EKWC in een uitbreiding van de staf van 5,6 fte naar 11 fte en een inzet van 5 fte aan vrijwilligers. De raad vindt de voorgestelde uitbreiding realistisch en passend bij de plannen van de instelling.

De Governance Code Cultuur wordt nageleefd. De samenstelling van het bestuur is gevarieerd en passend bij het profiel van EKWC.